

GLOBÁLNY MONITOR PODNIKANIA (GEM) 2015

2. časť

5- ročná dynamika podnikateľskej aktivity
dospelej populácie na Slovensku
a v medzinárodnom kontexte

DYNAMIKA PODNIKATEĽSKEJ AKTIVITY DOSPELEJ POPULÁCIE NA SLOVENSKU A V MEDZINÁRODNOM KONTEXTE

1. Prieskumu dospelej populácie (APS) na Slovensku v r. 2015
2. Potenciál podnikania
3. Zámer začať podnikat'
4. Celková počiatočná podnikateľská aktivita
5. Etablovaní podnikatelia
6. Ukončenie podnikania
7. Špeciálny prieskum: podnikanie v rámci zamestnania (intrapreneurship, sociálne podnikanie)

1. PRIESKUMU DOSPELEJ POPULÁCIE (APS) NA SLOVENSKU V R. 2015

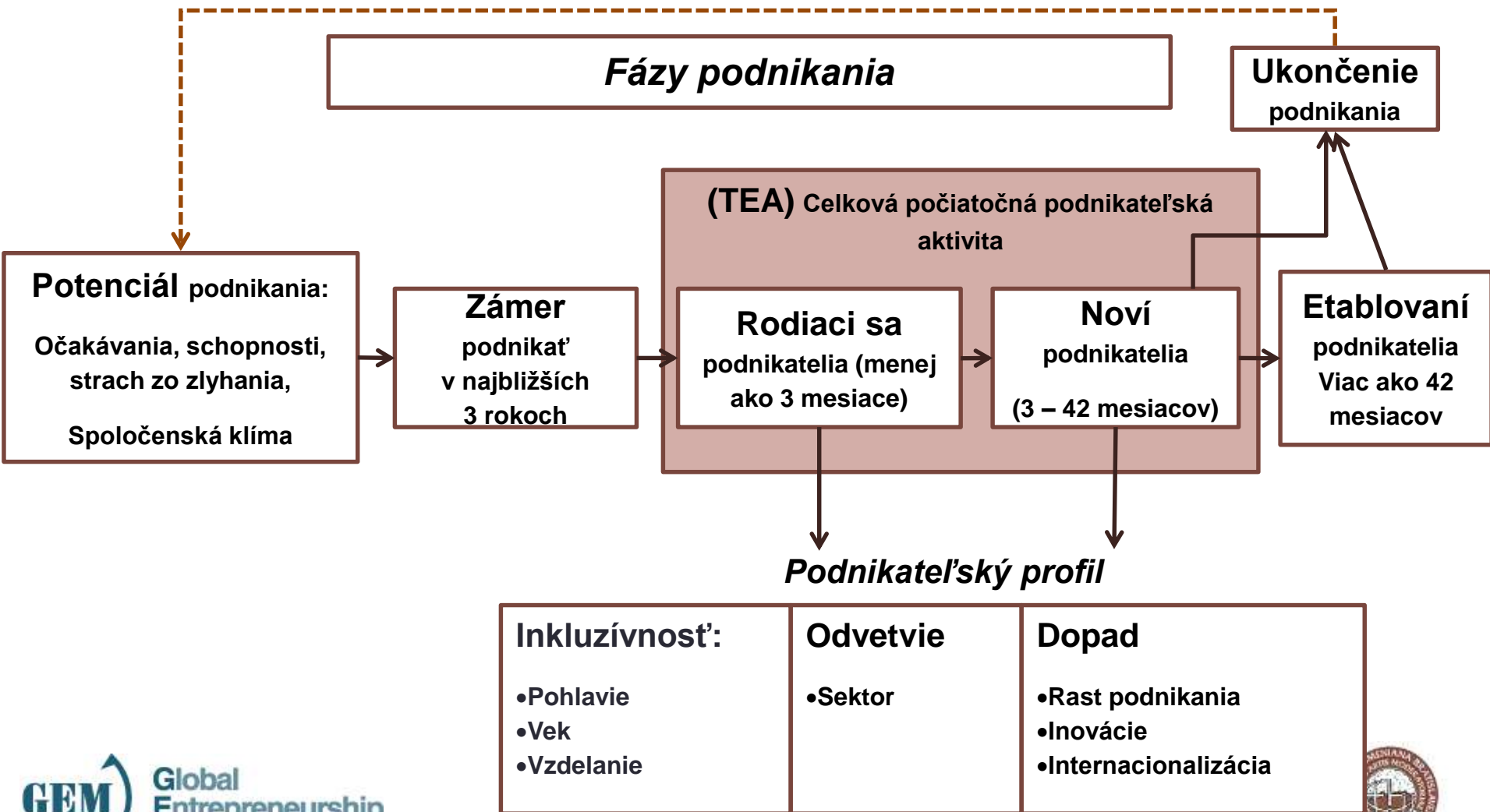
Účelom je:

- zber dát pomocou ktorých je možné každoročne študovať postoje a aktivity **jednotlivcov**,
- porovnávať ich **vývoj v čase** a na **medzinárodnej úrovni**.

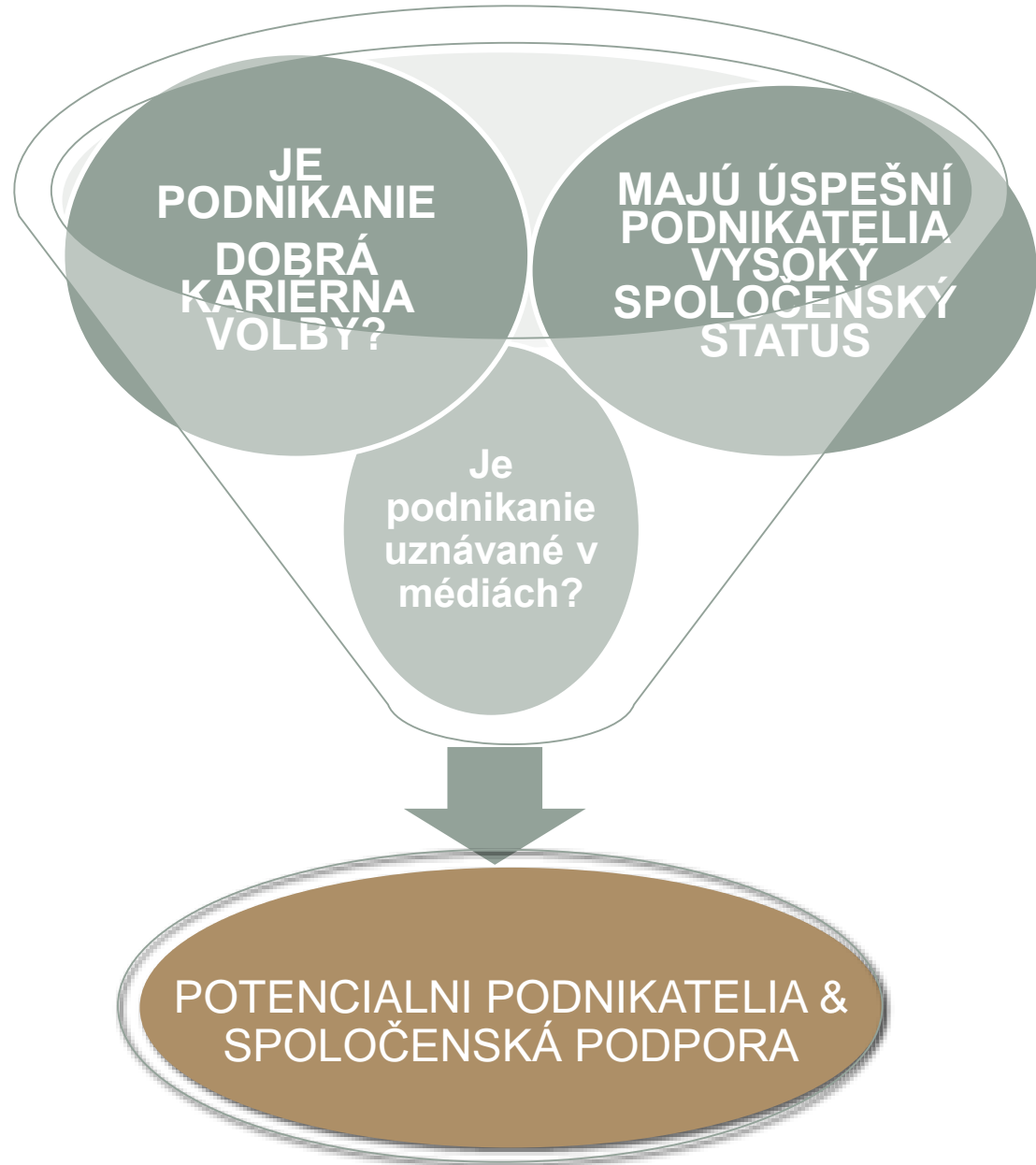
Realizuje sa podľa jednotnej metodiky

- **telefonický prieskum** na reprezentatívnej **vzorke 2000** respondentov vo veku 18 - 64 rokov podľa **štandardného jednotného dotazníka GEM (viac ako 100 otázok, dĺžka trvania rozhovoru cca 14 minút)**.
- V máji – júli 2015 na Slovensku prieskum realizovala agentúra **AKO**.
- Okrem spoločných tém sa každoročne skúmajú **špeciálne témy** (tento rok – sociálne podnikanie).

GEM SLOVENSKO 2015 – PROCESNÝ MODEL

SOCIÁLNE HODNOTY:
SPOLOČENSKÉ
POSTOJE K PODNIKANIU

INDIVIDUÁLNE
ATRIBÚTY -
SEBAHODNOTE
NIE

Vidíš
príležitosti
vo svojom
okolí?

Mám
schopnosti
začať
podnikať ?

Zastavil
by ma
strach zo
zlyhania?

**Mám zámer v
najbližších 3
rokoch začať
podnikať**

2. POTENCIÁL PODNIKANIA:

NEDOSTATOČNÉ VNÍMANIE PRÍLEŽITOSTÍ A KLÚČOVÉ SOCIÁLNE HODNOTY SPOLOČNOSTI SÚ VÝZNAMNÉ BARIÉRY ROZVOJA PODNIKANIA IDENTIFIKOVANÉ ZA OSTATNÝCH 5 ROKOV...

Individuálne atribúty: Sebahodnotenie

Vnímanie príležitostí

- NÍZKE
- Slovensko **výrazne pod priemerom** Európy (26,4%).vs. 36,7%; 17/24) V5 skupiny i inovatívnych krajín;
- Avšak pozitívna dynamika rastu od r. 2011 (23%)

Vnímanie schopností

- VYSOKÉ
- Slovensko **výrazne nad priemerom** Európy (52,4% vs. 43,1% ; 3/24),V5, inovatívnych krajín,
- **trvalý nárast od r. 2011**

Strach zo zlyhania

- NÍZKY
- Slovensko **pod priemerom** Európy (41,4%), V5 aj inovatívnych krajín.
- **strach mierne rastie od r. 2013 (33,2%)**

Sociálne hodnoty: Spoločenské postoje k podnikaniu

Vnímanie podnikania ako kariérnej voľby

- NÍZKE
- Slovensko **pod priemerom** Európy (50,8 % vs. 55,9%; 19/24), V5, inovatívnych krajín, **pokles od roku 2011 do 2014, mierny nárast 2015**

Vnímanie úspešných podnikateľov a ich vysoký spoločenský status

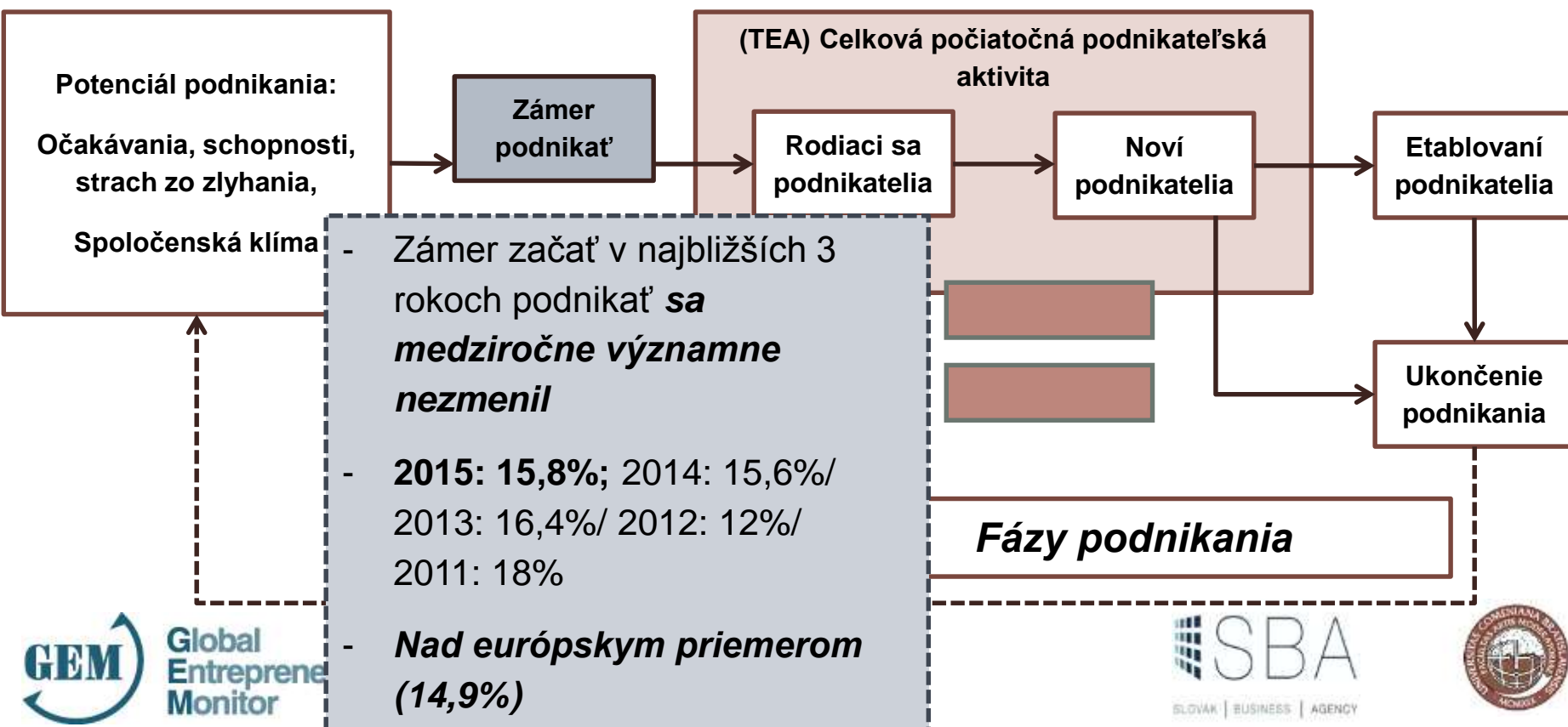
- NÍZKE
- Slovensko **pod priemerom** Európy (64,2 % vs. 66%;15/24), V5, inovatívnych krajín, **klesajúci trend do r. 2014, mierny nárast 2015**

Pozornosť médií venovaná podnikaniu

- PRIEMERNE
- Slovensko **na priemere** Európy (54% vs. 55,1 %; 13/22), nad V5, priemer do r. 2014, 2015 pod priemerom Európy

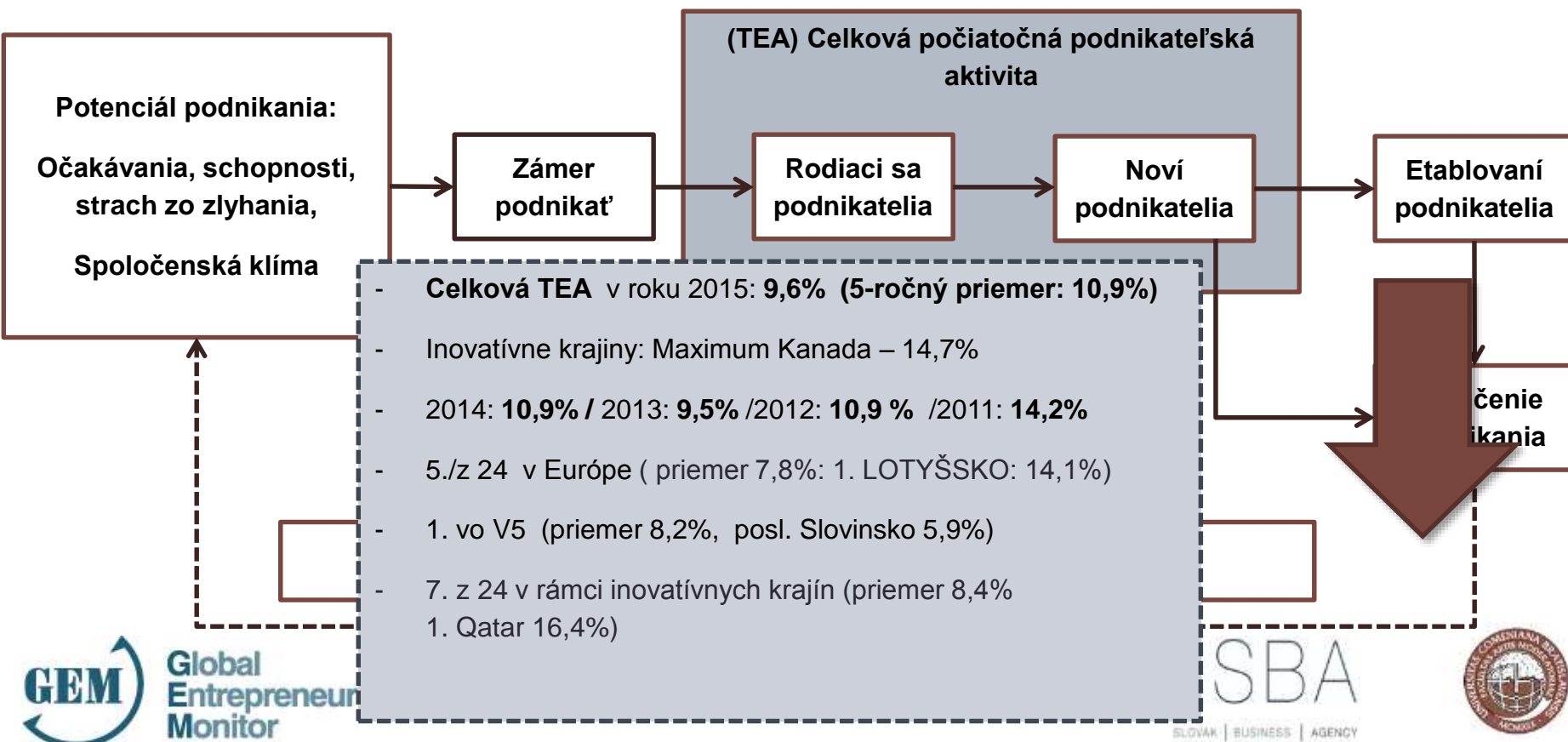
3. ZÁMER ZAČAŤ PODNIKAŤ

Zámer začať podnikat' má klesajúcu tendenciu...

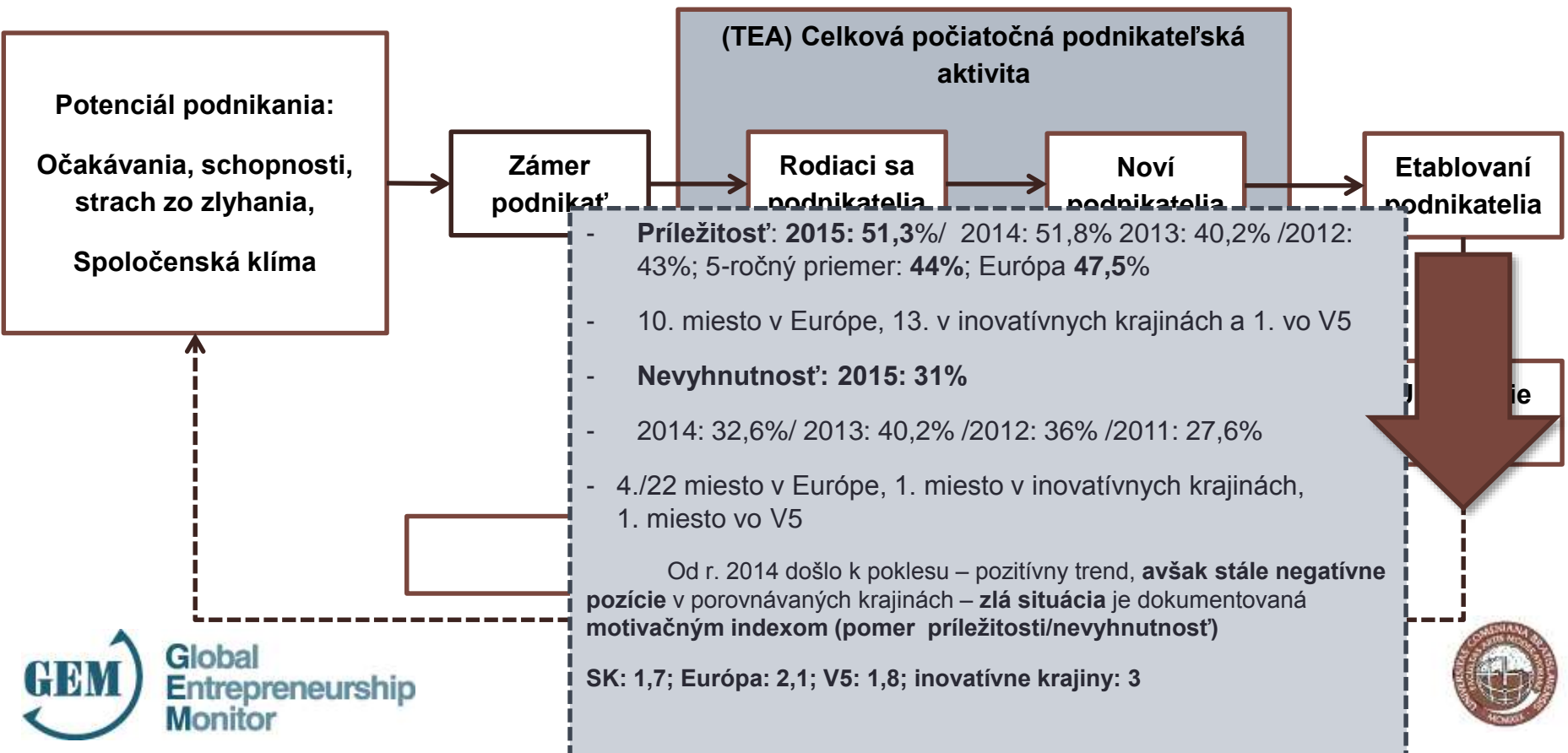
4. CELKOVÁ POČIATOČNÁ PODNIKATEĽSKÁ AKTIVITA (TEA)

Celková počiatočná podnikateľská aktivita medziročne poklesla avšak stále je nad priemerom Európy, V5 a inovatívnych krajín

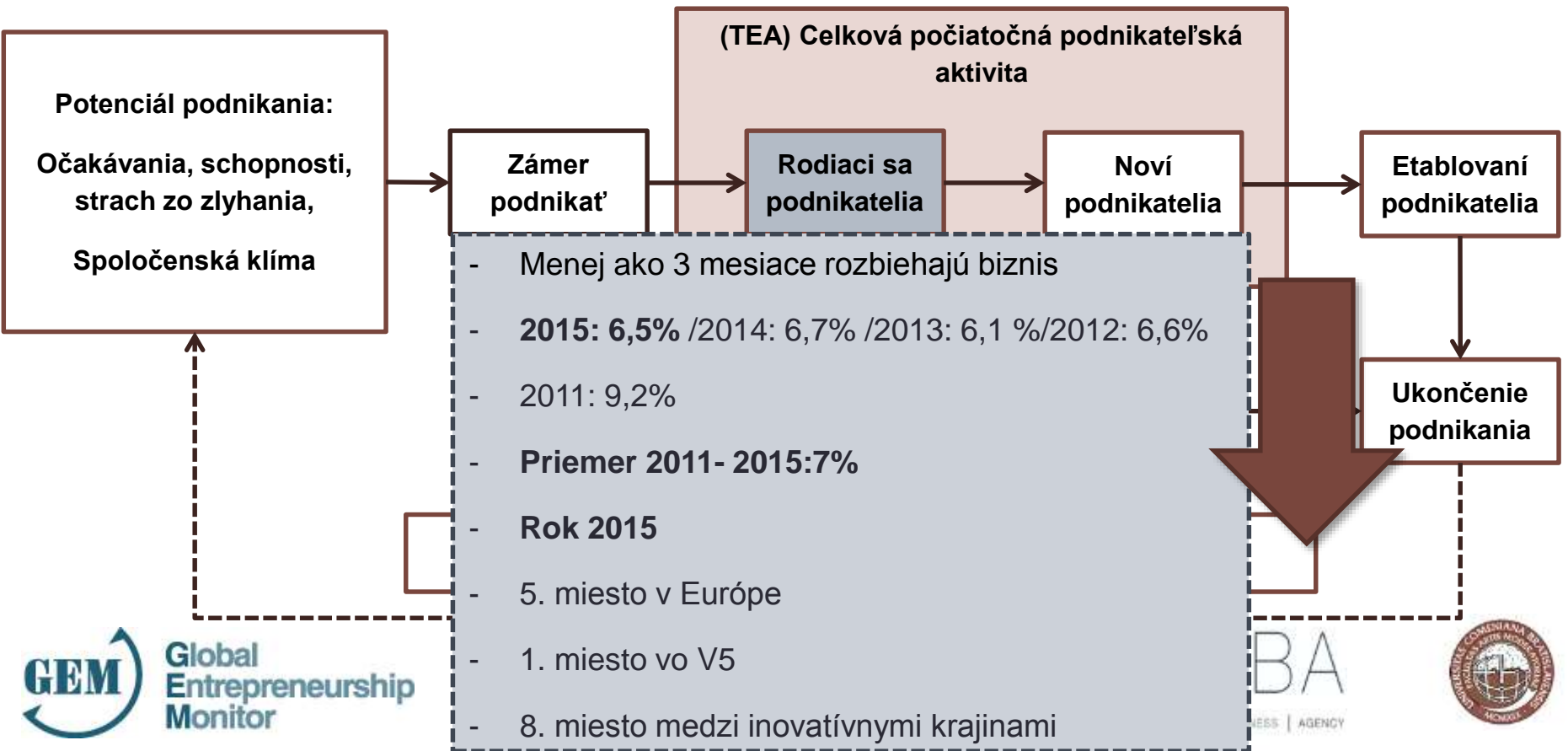
4. CELKOVÁ POČIATOČNÁ PODNIKATEĽSKÁ AKTIVITA (TEA)

Celková počiatočná podnikateľská aktivita medziročne poklesla avšak stále je nad priemerom Európy, V5 a inovatívnych krajín

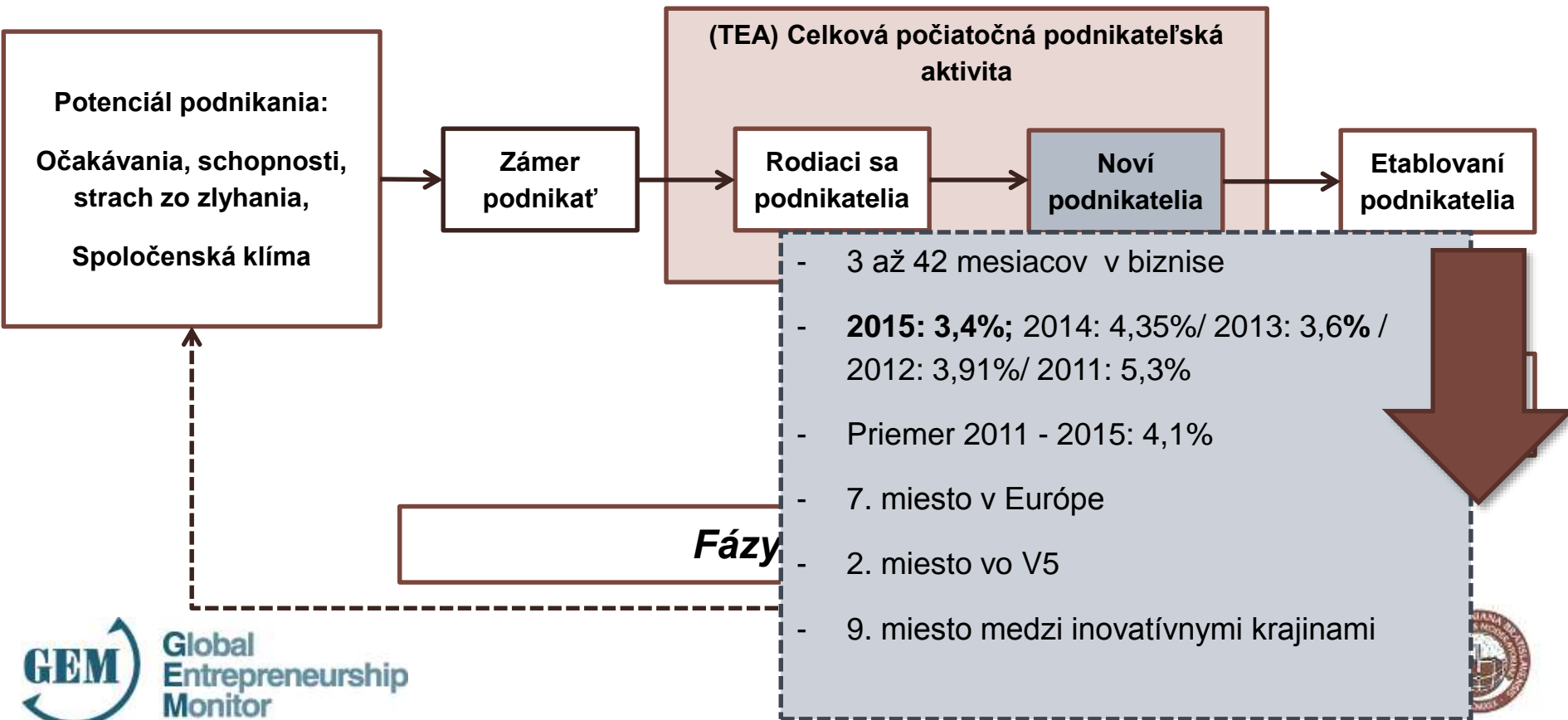
4. CELKOVÁ POČIATOČNÁ PODNIKATEĽSKÁ AKTIVITA

Percento **rodiacich sa podnikateľov** medziročne **mierne pokleslo**

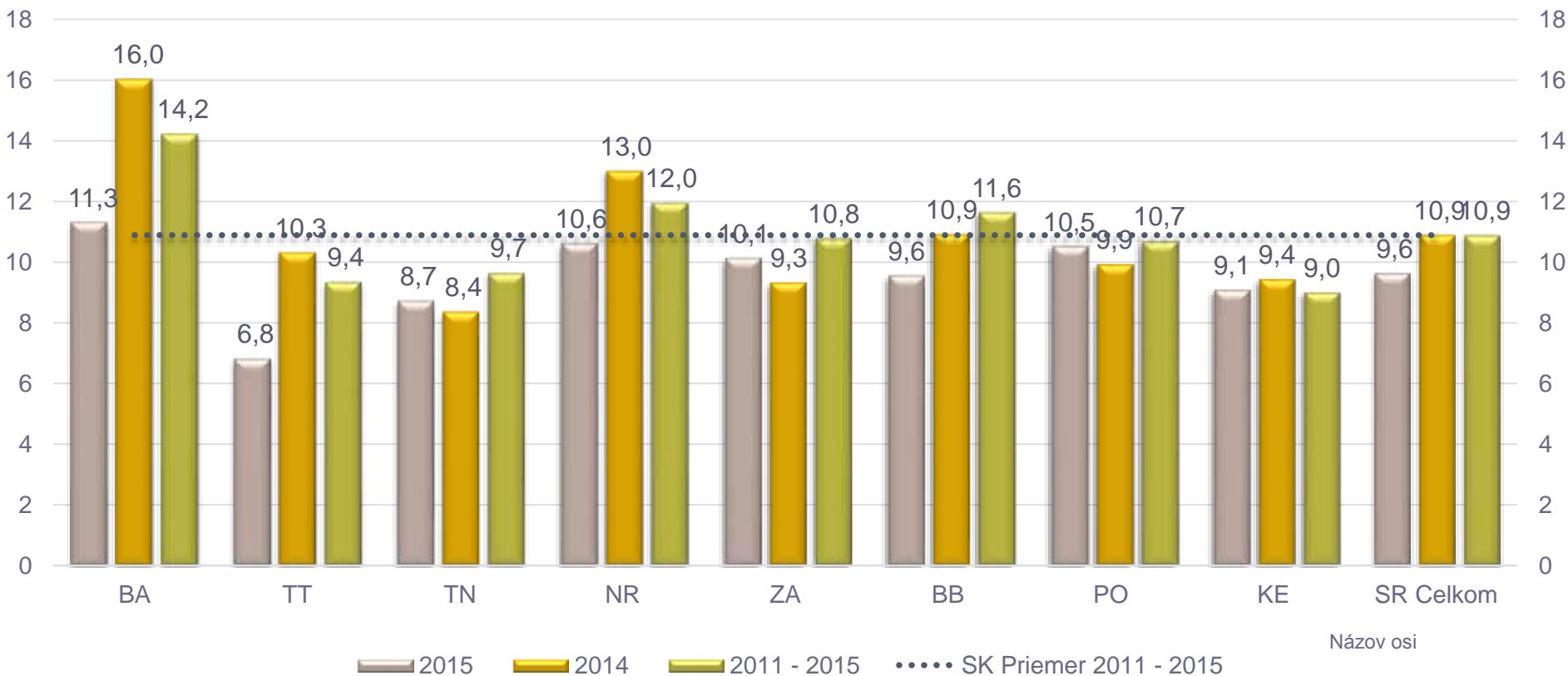
4. CELKOVÁ POČIATOČNÁ PODNIKATEĽSKÁ AKTIVITA

Percento **nových podnikateľov** takisto **pokleslo**

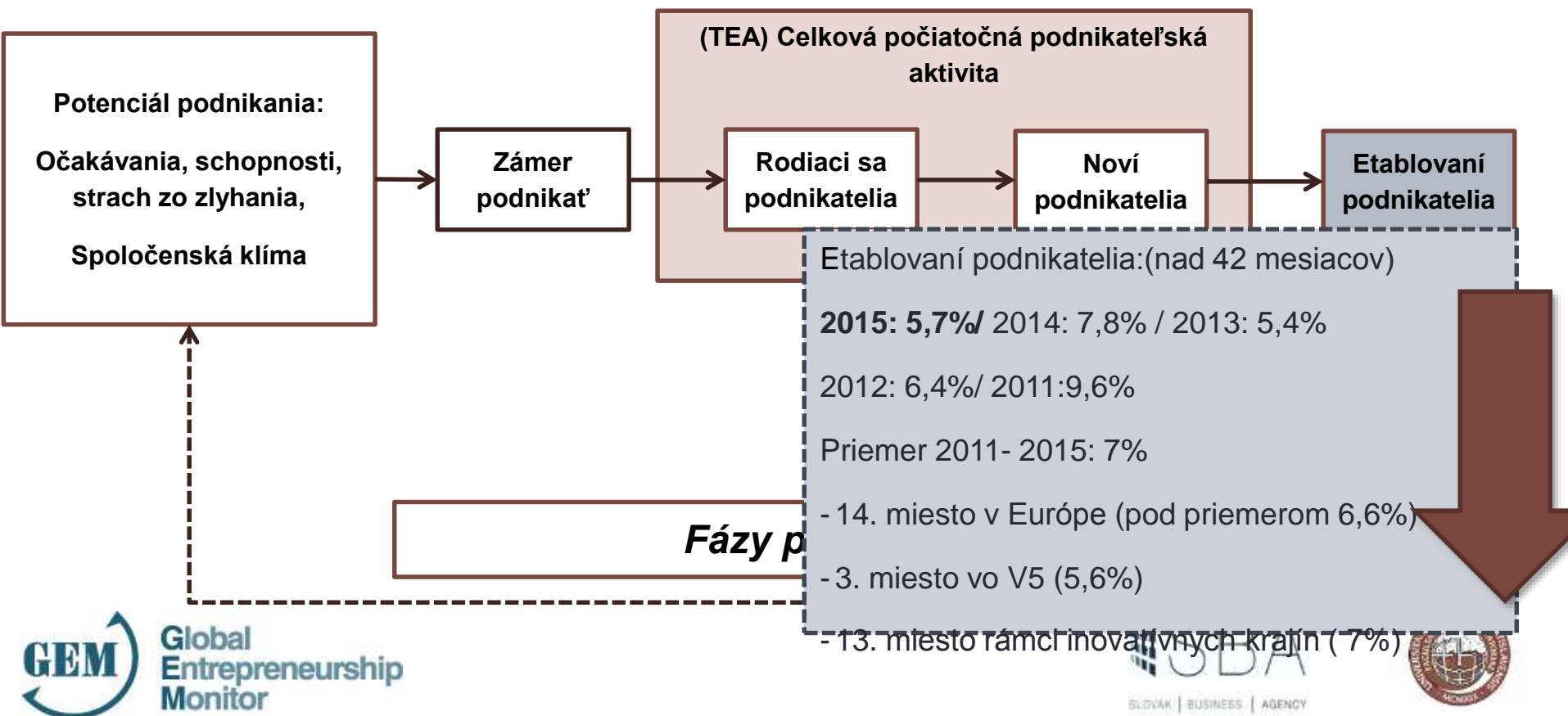
4. CELKOVÁ POČIATOČNÁ PODNIKATEĽSKÁ AKTIVITA V REGIÓNOCH

TEA v jednotlivých krajoch

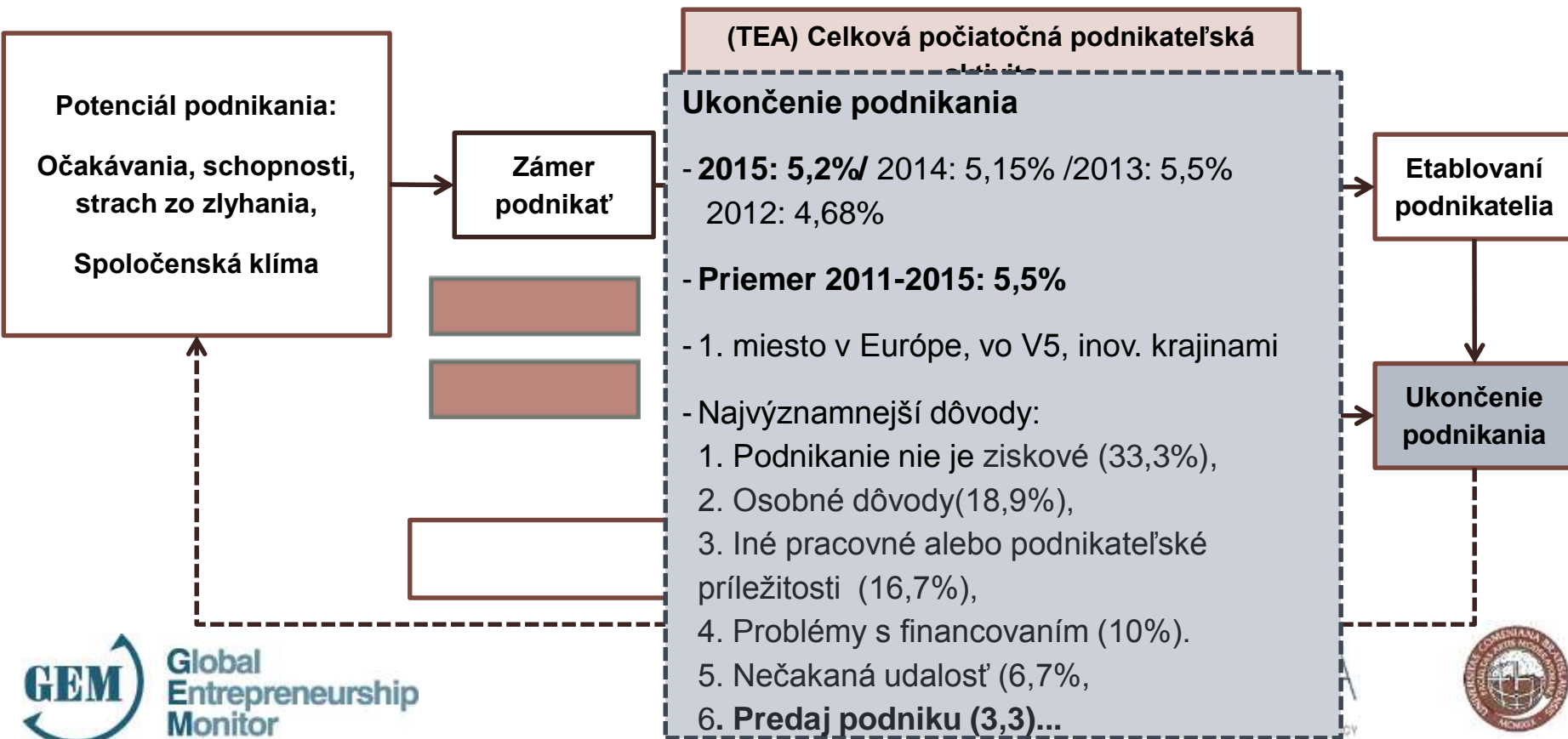
5. ETABLOVANÍ PODNIKATELIA

Percento **etablovaných** podnikateľov pokleslo a je pod **európskym priemerom**

6. UKONČENIE PODNIKANIA

- Neúmerne vysoké ukončenie podnikania v SK v porovnaní s benchmarkmi

7.ŠPECIÁLNA TÉMA — SOCIÁLNE PODNIKANIE

Sociálne podnikateľské aktivity (SEA) sú definované v GEM ako akákoľvek *činnosť, organizácia alebo iniciatíva*, ktorá má špeciálne cieľ v oblasti sociálnej, životného prostredia alebo určitej komunity.

Toto môže zahŕňať poskytovanie *služieb alebo tréningy sociálne odkázaným alebo postihnutým osobám, aktivity zamerané na zníženie nečistoty v prostredí, organizovanie svojpomocných skupín na aktivity pre komunity.*

Širšia definícia:

Sociálny podnikateľ – osoba, ktorá začala alebo v súčasnosti už vedie akúkoľvek aktivitu, organizáciu alebo iniciatívu, ktorá má špeciálne cieľ v oblasti sociálnej, životného prostredia alebo určitej komunity (v jej podnikaní prevažujú sociálne podnikateľské aktivity).

Sociálny podnikateľ v start-up fáze – osoba, ktorá sama alebo v spojení s inými vykonáva v súčasnosti sociálne podnikateľské aktivity a zrealizovala za ostatných 12 mesiacov už konkrétne akcie.

Sociálny podnikateľ v etablovanej firme - vlastník, manažér firmy, ktorá podniká v sociálnej oblasti dlhšie ako 12 mesiacov.

7.ŠPECIÁLNA TÉMA — SOCIÁLNE PODNIKANIE

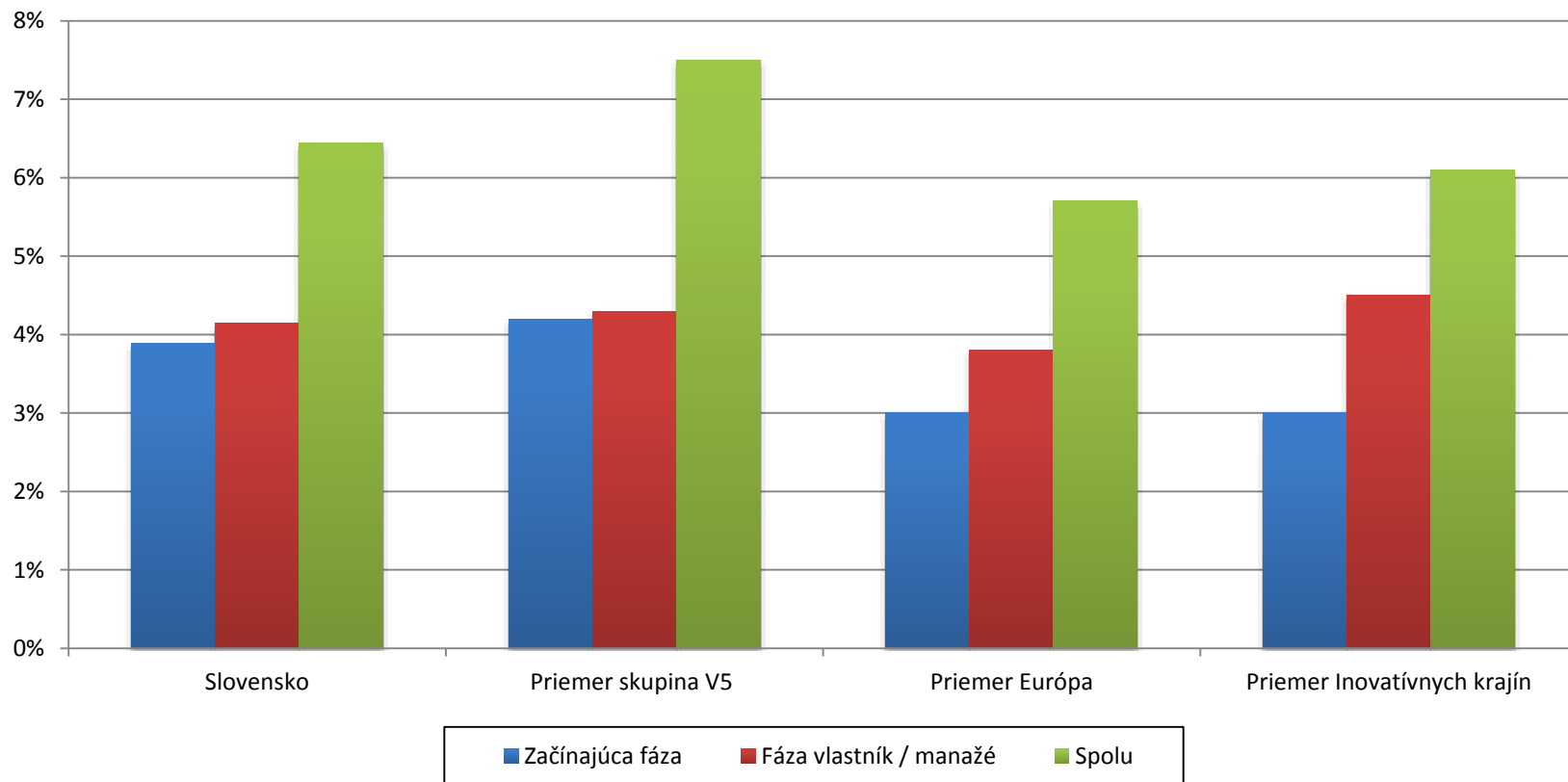
Slovensko je v sociálnych podnikateľských aktivitách **nad priemerom Európy, ako aj krajín, ktorých rozvoj je založený na inováciách**, avšak mierne pod priemerom V5 (Maďarsko a Poľsko – lídri)

Tabuľka: Ukazovatele širšej definície sociálnych podnikateľských aktivít

Ukazovateľ/ Region	Sociálni podnikatelia v start-up fáze	Sociálni podnikatelia v etablovaných firmách	Sociálni podnikatelia v start-up fáze ALEBO v etablovanom podnikaní
Slovensko	3,9%	4,1%	6,4%
Skupina V5 / Poradie Slovenska	4,2% / 2.	4,3% / 2.	7,5% / 3.
Európa (24 krajín) / Poradie Slovenska	3% / 7.	3,8% / 9.	5,7% / 10.
Skupina krajín v štádiu rozvoja založenom na inováciách (23 krajín) / Poradie Slovenska	3% / 8.	4,5% / 11.	6,1% / 10.

7.ŠPECIÁLNA TÉMA — SOCIÁLNE PODNIKANIE

Sociálne podnikateľské aktivity - širšia definícia

7. ŠPECIÁLNA TÉMA — SOCIÁLNE PODNIKANIE

Užšia definícia – vzťahuje sa na podnikateľov ***vo fáze etablovaného biznisu***

1. Organizácia je zameraná skôr **na tvorbu** sociálnej hodnoty než na jej **získanie** (finančná priorita).
2. Organizácia je skôr **trhovo zameraná**, než netrhovo, teda je aktívna na trhu a to buď produkciou určitých tovarov alebo poskytovaním služieb.

To sa prejavuje nasledovne:

a/ v inovovaní produktov a služieb,

b/ v reinvestovaní zisku do dosiahnutia sociálnych cieľov,

c/ v meraní sociálneho dopadu lídrami už fungujúcich sociálnych podnikov.

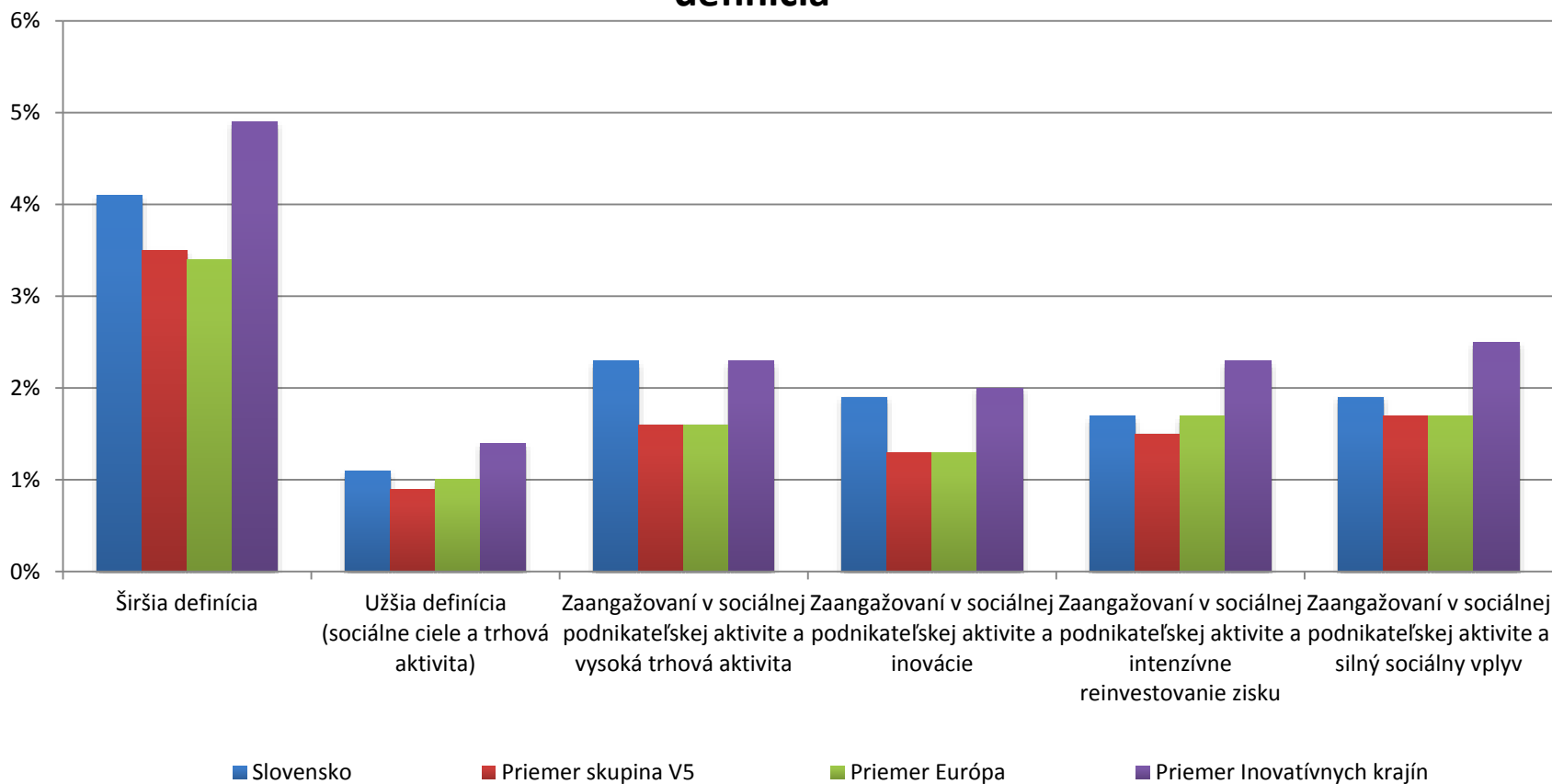
7. ŠPECIÁLNA TÉMA — SOCIÁLNE PODNIKANIE

Slovensko v **sociálnych podnikateľských aktivitách etablovaných podnikateľov** je nad priemerom V5, ako aj Európy, pod priemerom skupiny krajín v štádiu rozvoja založenom na inováciách.

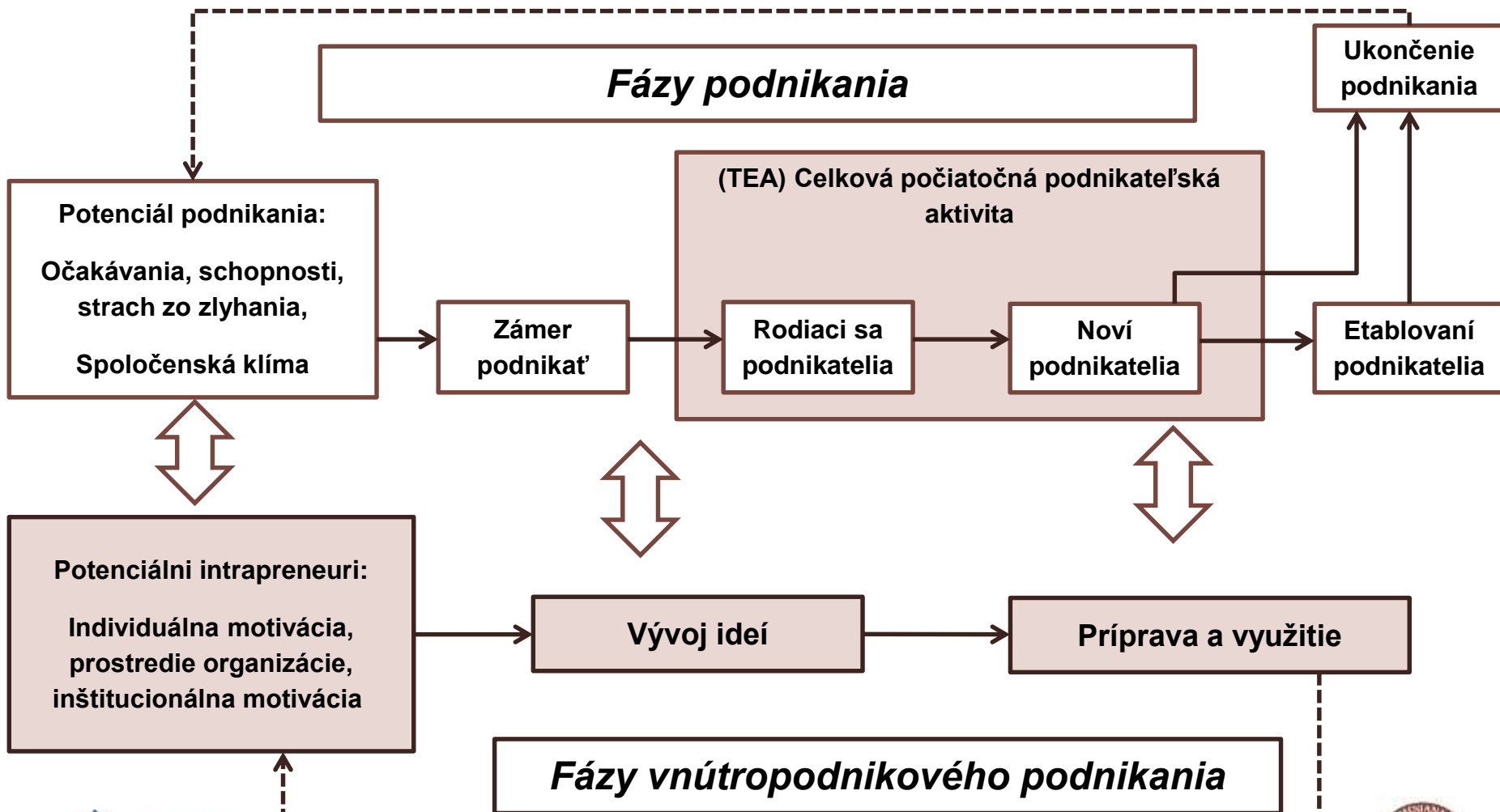
Ukazovateľ	Širšia definícia	Užšia definícia (sociálne ciele a trhovú aktivita)	Zaangažovaní v sociálnej podnikateľskej aktivite a vysoká trhovú aktivita	Zaangažovaní v sociálnej podnikateľskej aktivite a inovácie	Zaangažovaní v sociálnej podnikateľskej aktivite a intenzívne reinvestovanie zisku	Zaangažovaní v sociálnej podnikateľskej aktivite a intenzívne meranie dopadu
Slovensko	4,1%	1,1%	2,3%	1,9%	1,7%	1,9%
Skupina V5 / poradie Slovenska	3,5% / 1.	0,9% / 1.	1,6% / 1.	1,3% / 1.	1,5% / 1.	1,7% / 1.
Európa (24 krajín) / poradie Slovenska	3,4% / 4.	1% / 5.	1,6% / 4.	1,3% / 3.	1,7% / 5.	1,7% / 4.
Skupina krajín v štádiu rozvoja založenom na inováciách (23 krajín) / poradie Slovenska	4,9% / 6.	1,4% / 7.	2,3% / 6.	2% / 5.	2,3% / 7.	2,5% / 6.

7. ŠPECIÁLNA TÉMA — SOCIÁLNE PODNIKANIE

Sociálne podnikateľské aktivity etablovaných podnikateľov – užšia definícia

8. ŠPECIÁLNA TÉMA – INTRAPRENEURSHIP

8. ŠPECIÁLNA TÉMA – INTRAPRENEURSHIP – SLOVENSKO JE POD PRIEMEROM EURÓPY, AKO AJ INOVAČNÝCH KRAJÍN...

	Slovensko 2015	Slovensko 2014	Slovensko priemer /5rokov	Európa 2015	Európa 2014	Európa priemer/ 5 rokov	Inovačn é 2015	Inovačné 2014	Inovačné priemer/5 rokov
Širšia definícia EEA (aktivity za posledné 3 roky)									
% dospelej populácie	3,6	4,9	4,2	4,5	4,5	4,9	5,4	5,3	4,9
% zamestnancov	6,0	8,4	7,4	7,4	7,2	8,3	8,4	8,2	8,3
Užšia definícia EEA (v súčasnosti zapojení do aktivít)									
% dospelej populácie	3,1	4,3	3,5	3,5	3,4	3,8	4,2	4,2	3,8
% zamestnancov	5,1	7,4	6,2	5,7	5,8	6,5	6,6	6,4	6,5